

Viite

Asia

Epävirallinen kilpailukykyministereiden (tutkimus) kokous 3.4.2019 Bukarestissa

EU-puheenjohtajamaa Romania järjestää epävirallisen kilpailukykyministerikokouksen (tutkimus) Bukarestissa 3.4.2019. Suomea kokouksessa edustaa alivaltiosihteeri Petri Peltonen.

Kokouksessa on kaksi aihetta Romanian puheenjohtajakauden painopisteiden mukaisesti: 1) Jäsenvaltioiden välillä vallitsevan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoerojen (ns. innovaatiokuilu) pienentäminen ja 2) Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevan eurooppalaisen strategisen kehyksen kehittäminen.

Romania on pyrkinyt puheenjohtajakaudellaan edistämään toimia, joilla pienennetään tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoeroja EU:n jäsenvaltioiden välillä. Puheenjohtajan mukaan tähän päästäisiin vahvistamalla alueellisia, kansallisia ja EU- tason toimia sekä lisäämällä heikommin pärjäävien jäsenmaiden osallistumista EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmiin (Horisontti Eurooppa) ja levittämällä tieteellistä huippuosaamista. Puheenjohtajan mukaan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoerojen pienentämiseksi tarvittaisiin EU:n yhteinen lähestymistapa.

Suomi katsoo, että innovaatiokuilun kaventaminen edellyttää ensi sijassa kunkin jäsenvaltion kansallisia ja alueellisia toimia sekä erityisesti Euroopan rakenne- ja investointirahastojen hyödyntämistä. EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmassa tulee korkea laatu säilyttää ensisijaisena toiminnan ja rahoituksen kriteerinä. Suomi tukee toimia edellä mainitun mukaisesti.

Puheenjohtajan toinen teema koskee Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan yhteisen eurooppalaisen strategisen kehyksen kehittämistä. Siinä keskityttäisiin osaamisen kehittämiseen, tutkimus- ja kehitystyöhön ja ongelmanratkaisuun. Keskustelulla pohjustettaneen myös toukokuussa järjestettävää Mustanmeren alueen ministerikokousta, jossa yhtenä teemana on tutkimus ja innovaatiot.

Suomi tukee Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan strategista kehittämistä. Mustanmeren alueen ongelmat ja tarpeet sekä taloudellinen kasvu vaativat myös vahvaa tutkimus- ja innovaatioalan panostusta ja yhteistyötä. Suomi katsoo, että EU:n tuella tehtävän tutkimus- ja innovaatioalan yhteistyön tulee tähdätä eurooppalaisen lisäarvon syntymiseen, jolloin se hyödyttää myös laajemmin EU:ta, sekä toimien vaikuttavuuteen.

Epävirallisessa kokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Asialista:

1. Jäsenvaltioiden tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoerojen pienentäminen, huippuosaamisen vahvistaminen ja levittäminen lisäämällä mm. puiteohjelmaan osallistumista, s. 4.
2. Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevan eurooppalaisen strategisen kehyksen kehittäminen, s. 4.

Työ- ja elinkeinoministeriö

PERUSMUISTIO

TEM2019-00223

IYR

Kortekallio Eeva-Liisa(TEM)

26.03.2019

Asia

EU/Neuvosto/Epävirallinen kilpailukykyministereiden (tutkimus) kokous 3.4.2019 Bukarestissa

Kokous

Epävirallinen kilpailukykyministerikokous 03.04.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU-puheenjohtajamaa Romania järjestää epävirallisen kilpailukykyministereiden (tutkimus) kokouksen Bukarestissa 3.4.2019. Suomi osallistuu kokoukseen virkamieskokoonpanolla, alivaltiosihteeri Petri Peltosen (TEM) johdolla.

Kokouksessa on kaksi aihetta Romanian puheenjohtajakauden painopisteiden mukaisesti: 1) jäsenvaltioiden välillä vallitsevan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoerojen (ns. innovaatiokuilu) pienentäminen ja 2) Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevan eurooppalaisen strategisen kehyksen kehittäminen.

Epävirallisessa ministerikokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Suomen kanta

Suomi katsoo, että innovaatiokuilun kaventaminen edellyttää ensi sijassa kunkin jäsenvaltion kansallisia ja alueellisia toimia sekä erityisesti esim. Euroopan rakenne- ja investointirahastojen hyödyntämistä. EU:n seuraavan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman, Horisontti Eurooppa, erityistoimenpiteet, joilla tuettaisiin suorituskyvyltään heikompien alueiden huippuosaamista ja niiden osallistumista Horisontti Eurooppa –puiteohjelmaan, tulee olla rajalliset. Puiteohjelmassa tulee korkea laatu säilyttää ensisijaisena toiminnan ja rahoituksen kriteerinä. Suomi tukee toimia ns. innovaatiokuilun kaventamiseksi.

Suomi tukee Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan strategista kehittämistä. Mustanmeren alueen ongelmat ja tarpeet sekä taloudellinen kasvu vaativat myös vahvaa tutkimus- ja innovaatioalan panostusta ja yhteistyötä. Suomi katsoo, että EU:n tuella tehtävän tutkimus- ja innovaatioalan yhteistyön tulee tähdätä eurooppalaisen lisäarvon syntymiseen, jolloin se hyödyttää myös laajemmin EU:ta, sekä toimien vaikuttavuuteen.

Pääasiallinen sisältö

- 1) Jäsenvaltioiden tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoerojen pienentäminen, huippuosaamisen vahvistaminen ja levittäminen lisäämällä mm. puiteohjelmaan osallistumista**

Keskustelun tarkoituksena on käydä keskustelua tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoeroista EU:n jäsenvaltioiden välillä sekä löytää keinoja ja ratkaisuja tasoerojen pienentämiseksi. Puheenjohtajan mukaan tähän kysymykseen olisi löydettävä EU:n yhteinen lähestymistapa.

Romanian puheenjohtajakauden tärkeä tavoite on ollut edistää eurooppalaisia aloitteita, joilla pyritään pienentämään tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tasoeroja EU:n jäsenvaltioiden välillä. Puheenjohtajan mukaan on tärkeää tunnistaa ne toimenpiteet ja välineet, joilla tähän päästäisiin. Puheenjohtajan mukaan tähän päästäisiin vahvistamalla alueellisia, kansallisia ja EU-tason toimia sekä lisäämällä heikommin pärjäävien jäsenmaiden osallistumista EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan (Horisontti Eurooppa) ja jakamalla tieteellistä huippuosaamista. Tämä edellyttäisi tehokkaita ja joustavia rahoitusohjelmia ja -sääntöjä. Lisäksi on tärkeää edistää synergiaa rakennerahastojen ja muiden rahoituslähteiden kanssa.

Romania on sitoutunut jatkamaan Horisontti Eurooppa -ohjelman (2021-2027) neuvotteluja siinä hengessä, että luodaan oikeudenmukaiset, selkeät, avoimet ja tehokkaat T&I-toiminnan puitteet koko EU:lle. Puheenjohtaja on luottavainen, että Horisontti Eurooppa -ohjelmaa koskevat kilpailukykyneuvostossa saavutetut tulokset ja Euroopan parlamentin kanssa saavutettu alustava yhteisymmärrys 19.3.2019 ovat omiaan tukemaan asian myönteistä kehitystä.

Puheenjohtaja on laatinut seuraavan kysymyksen ministereiden keskustelua varten:

- *Missä määrin mielestänne ehdotetut toimenpiteet voivat tehokkaasti puuttua tähän unionin haasteeseen?*

2) Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa koskevan eurooppalaisen strategisen kehyksen kehittäminen

Puheenjohtajan toinen teema koskee Mustanmeren alueen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa. Puheenjohtaja korostaa yhteisen eurooppalaisen strategisen kehyksen tarvetta.

Puheenjohtaja viittaa taustamuistiossaan meriekosysteemeihin, joilla on merkittävä sosioekonominen kasvupotentiaali. Jotta Eurooppa voisi hyödyntää tätä potentiaalia, tarvitaan lisätoimia mm. vesien suojelemiseksi. On myös kannustettava tutkimukseen perustuvaan päätöksentekoon, edistettävä uusia, innovatiivisia teknologioita, joilla edistetään meriin liittyvää kestävästä kasvusta, sekä kannustettava alueellista merialueiden yhteistyötä EU:n tuella. Puheenjohtajan mukaan tässä tarvitaan Euroopan maiden ja EU:hun kuulumattomien naapurimaiden yhteisiä toimia. On myös tarve lisätä nykyisten strategioiden välistä synergiaa ja kehittää uusia strategioita alueille, joille sitä ei vielä ole tehty (kuten Mustameri). EU:lla voisi olla tärkeä rooli näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Puheenjohtaja viittaa vuonna 1992 tehtyyn "Bukarestin yleissopimukseen Mustanmeren suojelemisesta pilaantumiselta", jonka kaikki kuusi Mustanmeren alueen valtiota allekirjoittivat ja joka mahdollisti Mustanmeren strategisen toimintasuunnitelman käynnistämisen (1996, uudistettu vuonna 2009). Lisäksi YK ja EU:n T&I-puiteohjelmat ovat tukeneet toimillaan Mustanmeren ympäristönsuojelua.

Romania järjestää Bukarestissa 21.5.2019 ministerikokouksen, jossa Mustanmeren rannikkovaltioiden ja Moldovan on tarkoitus hyväksyä Mustanmeren yhteinen meriohjelma (Common Maritime Agenda), jonka valmistelua komissio on tukenut. Tarkoitus on yhdistää tähän relevantit osat Mustanmeren strategisesta tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta, joka on suunniteltu

julkistettavaksi Bukarestissa 8.-9.5.2019 pidettävässä ”Mustanmeren kestävä kehitys” – konferenssissa.

Puheenjohtajan mielestä Mustameri tarvitsee oman tutkimusstrategian. Sinistä kasvua (Blue Growth) voidaan tukea Mustallamerellä vain tieteen ja innovoinnin avulla. Siksi on tuettava tiedeyhteisöä ja taattava riittävät resurssit kestäväälle talouskasvulle Mustanmeren alueella.

Puheenjohtaja on laatinut seuraavat kysymykset ministereiden keskustelua varten:

- *Miten Mustanmeren strategiaa voitaisiin edelleen vahvistaa ja käyttää sellaisten tutkimus- ja innovointihankkeiden kehittämiseen, jotka johtaisivat merien kestävään hyödyntämiseen?*
- *Miten voidaan varmistaa kaikkien toimijoiden sitoutuminen?*

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 29.3.2019

Eduskuntakäsittely

SuV 29.3.2019 kirjallinen menettely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Puheenjohtajan epävirallinen keskusteluasiakirja (Presidency informal discussion paper) 1) Reinforcing and spreading excellence, including by fostering wider participation throughout the Union, 2) Development of a European strategic framework for cooperation in research and innovation in the Black Sea Region

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Eeva-Liisa Kortekallio, TEM, eeva-liisa.kortekallio@tem.fi, p. 02950 63871
 Petteri Kauppinen, OKM, petteri.kauppinen@minedu.fi, p. 02953 30147

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

LIITTEET Perusmuistio EU/Neuvosto/Epävirallinen kilpailukykyministereiden (tutkimus) kokous
3.4.2019 Bukarestissa, TEM2019-00223

Asiasanat innovaatiot, kilpailukykyneuvosto, tutkimus- ja kehittämistoiminta, Mustameri

Hoitaa TEM, UM

Tiedoksi EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PE, PLM, SM, STM, VM, VNK, VTV, YM
